

JÕULUPÜHADE ÖÖMISSA

(Esimene lugemine Js9 ,1-3)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Rahvas, kes kõndis pimeduses, on suurt valgust näinud. Nende peale, kes elasid surmavarju maal, on valgus paistnud. Sina andsid neile suurema hõiskamise ja rohkendasid nende rõõmu. Nad rõõmustavad sinu palge ees, nii nagu ollakse rõõmsad lõikuse ajal ja rõõmustatakse saaki jagades. Sest ikke, mis teda rõhus, ja kepi tema turjalt - tema sundija vitsa - oled sina puruks murdnud nii nagu Midjani päevil. Sest laps on meile sündinud, Poeg on meile kingitud. Valitsus on pandud tema õlgadele ja temale on antud nimeks: Imeline Nõuandja, Vägev Jumal, Rahuvürst. Tema valitsus on suur ja rahul ei tule lõppu Taaveti trooni ja tema kuningriigi üle, et rajada ja kinnitada see õigluse ja jumalakartuse peale. Jah, Vägede Issanda ind teeb selle teoks nüüdsest peale ja igaveseks. See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps96 ,1.3. 4-5. 7-8. 9 -10ac R:7)

R: Täna on meile sündinud Lunastaja.

Laulge Issandale uus laul!
Laulge Issandale, kogu maailm!
Kuulutage rahvaste seas tema kirkusest,
kõikidele rahvastele tema imetegudest.
R:

Tõesti, Issand on suur ja kõrgeks kiidetav,
tema on kardetavam kõigist jumalaist,
sest kõik rahvaste jumalad ei ole jumalad,
kuid Issand on teinud taeva ja maa.
R:

Tunnistage Issandat, kõik rahvahõimud,
tunnistage Issanda au ja väge.
Tunnistage Issanda nime kirkust,
tooge ande tema õuedele.
R:

Kummardage Issandat pühas ehtes,
tema palge ees värisegu kõik maailm.
Kuulutage rahvastele: Issand on kuningas,
Tema mõistab rahvaile kohut õiguse järgi.
R:

(Teine lugemine Tt2 ,11-14)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast Tiitusele:

Jumala arm on ilmunud selleks, et kõik inimesed võiksid saada päästetud. Tema juhatab meid jätma maha jumalakartmatu elu ja selle maailma himud ning elama mõistlikult, õiglaselt ja jumalakartlikult, kui me ootame oma õndsas lootuses tõeksaamist - meie suure Jumala ja Lunastaja Jeesuse Kristuse auhiilguse ilmumist. Tema tõi iseene ohvriks meie eest, et meid vabastada kõigest väärast ja puhastada meid enesele pärisrahvaks, kes oleks innukas tegema häid tegusid. See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi)

Halleluuja. Suur rõõm on kogu maailmas,
täna on meile sündinud Lunastaja, Jeesus Kristus. Halleluuja.

(Evangeelium Lk2 ,1-14)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal sündis, et keiser Augustus andis käsu kõik oma riigi elanikud maksude pärast üle lugeda. See oli esimene üleskirjutamine Süüria maavalitseja Quiriniuse ajal, ja kõik läksid end kirja panema, igaüks oma linna. Sellepärast läks ka Joosep Galileamaalt, Naatsareti linnast, üles Juudamaale, Taaveti linna, mida hüütakse Petlemmaks, sest tema oli Taaveti soost ja kojast. Ta läks end kirja panema ühes oma kihlatud naisega, kes ootas last. Aga kui nad seal olid, jõudis kätte päev, mil Maarja pidi maha saama. Ja ta tõi poja ilmale, oma esimese lapse, mähkis ta mähkmetesse ja pani söime, sest seal paigas polnud üheski majas nende jaoks ruumi.

Seal lähedal olid karjased õitsil. Nad valvasid kordamööda oma karja. Ja Issanda ingel ilmus neile ja Issanda auhiilgus säras nende ümber. Nad olid täis kartust, kuid ingel ütles neile: "Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis on kogu rahvale: teile on täna Taaveti linnas sündinud Lunastaja - Jeesus Kristus. Ja see olgu teile märgiks: te leiате lapsukese sõimes magamas". Ja äkitselt olid inglisa taevased väehulgad, kes kiitsid Jumalat lauluga: "Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu inimestele, kellest temal on hea meel." See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

"Nüüd tehke kõrgeks väravad ja ukсед laiaks sedamaid, sest kuningate Kuningas ja Päästja on ju tulemas!"... (KLPR 10)

Linnavärvatel, armsad õed ja vennad, ei ole ei hinge ega mõistust, linnavärvatel ei tõuse iseenesest. Sellepärast peaksid need sõnad käima ikka inimese kohta, kes on pigem rumal, ühekülgne ja narr pealegi (saksa keeles sõnademäng "das Tor" - 'värav', "der Tor" - 'rumal inimene, narr') - nii rumal, et ta ei taipa oma kuningale väravat avada. Sest kes teine peaks siis meie südame värava avama, kui mitte meie ise?

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, me oleme täna siia kogunenud, et tähistada Jeesuse sündimise püha. Küünlad põlevad, inimesed naeratavad, ja kodus ootavad meid meeldivad jõulusöömaajad koos pere ja lähedastega.

Kuid evangeelium viib meid tagasi aega umbes 2000 aastat tagasi. Maaailma ajaloo esimesed Jõulud olid hoopis teistsugused. See päris esimene jõuluõhtu oli täis teadmatust, kindlusetust, kodutust ja tõrjumist, kui üks meeleheitel mees püüdis leida peatuskohta oma noorele naisele ja sündimas olevale lapsele. Võõrastemaja kui niisugust tol ajal tegelikult ei olnud, lihtsalt igas majas, kus vähegi ruumi oli, võõrustati ka teelisi. See tähendab, et sisuliselt pidi Joosep käima läbi Petlemma linnakese kõik majad, ja ometi ei leidunud temale ja Maarjale kohta... Nii tuligi Jeesus ilmale tallis. Muidugi oli tema vanematel lapse õnnelikust sünnist ka palju rõõmu, kuid isegi oma rõõmus olid nad üksi, tunnistajateks vaid tallis olnud loomad.

Samasugust hirmu ja üksindust inimeste keskel on näinud ka kõik järgnevad inimpõlvad. Ma palun kuulajal vabandada, et ma tänasel pühal Jõuluõhtul räägin ühe väga raske ja valusa loo peaaegu tänapäevast - kuid kui te avatud südamega kuulate, siis mõistate, kuidas on see Jõulusõnumiga seotud.

Ühel märtsiõhtul 1964. aastal tapeti New Yorki Queensi linnaosas otse tänaval naine, kelle nimi oli Catherine Genovese. Pealtnäha üks täiesti "tavaline" mõrv, nii nagu tuhandet teisedki meie maailma linnade nendes osades, kus kuritegevus on igapäevane asi. Selle mõrva puhul seisis aga politsei silmitsi millegi lausa mõistatuslikuga. Catherine ei surnud kiiret, hääletut surma, vaid tema tapmine

oli avalik, piinarikas, kaua kestnud sündmus. Mõrtsukas jälitas teda mööda tänavaid 35 minutit, ning oli kolmel korral noaga rünnanud, enne kui ohvri appikarjed vaikisid. Raske uskuda, aga tõsi: nagu uurijad pärast kindlaks tegid, olid kümned inimesed tragöödia arengut pealt näinud ja kuulnud, kuid keegi ei liigutanud sõna otseses mõttes sõrmegi, et kasvõi politseisse helistada. Ja kui neid inimesi pärast küsitleti, miks nad nii käitusid, siis ei osanud nad midagi kosta, isegi hirmu ei osatud põhjuseks tuua. Paistis nii, nagu oleks suurlinnaelu ise neile kõva südame andnud.

Psühholoogid, kes selle juhtumi uurimisse kaasati, võtsid oma töö lõpuks kokku nii: kui kohal on paljud potentsiaalseid aitajaid, siis igauks nende seast kogeb oma vastutuse vähenemist. Igauks mõtleb: võibolla aitab keegi teine, tõenäoliselt on keegi juba ammu hädaabisse helistanud, võibolla lepivad kaklejad iseenesest, või on kõik lausa lavastatud ja mängitud, sest see ei saa ju olla tõsi...

Tõstke väravad, teie Kuningas tuleb!... Kui Jeesuse esimese tulemise asjaolud ilmutati vaid vähestele, siis tema taastulemist kohtumõistjana kuulutati kõikidele inimestele. Ometi näib, et üsna paljud ei anna endale aru, mida see tähendab igauhe jaoks meie seast. Võib ju tõesti tunduda, et lunastust saab oodata nii nagu rongi, rahvasummas koos teistega perroonil seistes. Ja kui elu jooksul tekivad mõned vastutusemomendid, siis saab nad lahustada rahva hulka, leida isegi mõnevõrra loogiliselt kõlavaid õigustusi. Kuid elu lõpul, kui me oma tegudest aru anname, ei aita need ettekäänded ja teiste peale sõrmega näitamine meid sugugi, vaid otsustavaks saavad meie kavatsused ja käitumise põhiolemus.

Armsad õed ja vennad, religioon räägib kõigest sellest, millest inimene oma sügavas hingepõhjas unistab ja mille järgi igatseb. Teadus ei suuda meile elu mõtte kohta midagi öelda, täpsemalt, matemaatika suubub lõpmatusse ja see tähendab matemaatikule vaid lõputut teed, mis tundub kuhugi viivat, kuid kunagi kohale ei jõua.

Tõe tuum sisaldub meie südametunnistuses hoolimata sellest, kui paljud inimesed seda heaks kiidavad. Võib tõesti juhtuda, et me jääme tõega päris üksi. Seepärast tasubki ikka ja jälle koguneda Jeesuse söime ümber, et jõuluõhtu piltkujundid kõneleksid meie hingele ja ärataksid igatsust igaviku järele - lõpmatuse järele, millel on ka lahendus ja lunastus. Mida me ei tea, seda võime õppida, mida meil ole, seda saab tulevik meile tuua - juba see lootus teeb meie hinge elavaks, toob rõõmu käesolevasse hetke ja võtab ära hirmu tuleviku ees.

Kristlastena on meie kohus püüelda iga päev paremaks inimeseks saamise poole. Paraku tuleb aga sellel teel liikudes leppida, et usk Jumalasse, usk elu mõttesse, on nagu laps, kelle sündimise ja kasvatamisega kaasnevad ka ebameeldivused - nii nagu Jeesus sünnib kõige ebasobivamal momendil, teekonnal ja tallis. Väeti laps sunnib teisi tegutsema ja probleeme lahendama... Niisamuti läheb nendega, kes advavad vajadust elu mõtte järele - ka meie hetkelistes rõõmudes on piisake kurbust, me ei saa nautida olevikku ilma et mõtleksime tulevikule. Aga meie tulevik hakkab selles lapses kiiresti kasvama ja kannab peagi vilja, ning laseb meil veenduda, et meil üldse ON tulevik.

Tänapäevaks on Jõuludest saanud Jeesuse esimest tulemist meenutav suur ja pidulik püha koos ilusate traditsioonide ja paljude tähtsate asjatoimetustega. Ja selles pole midagi halba, kuna inimesed vajavad oma hingele ka sellist kosutust. Kuid siiski ei tohiks me päriselt kaotada selle päris esimese jõuluõhtu vaimu - vaikust, mis on täis ootust ja lootust üksnes Jumala armule. Me peaksime ehk leidma jõuluajal võimaluse, et olla nende mõtetega hetkeks üksi - üksi oma südametunnistusega, et Jumal saaks meile ilmutada, mida me peame tegema, mida oma elus muutma. Meid pole ju loodud lihtsalt rahvamassis perroonil lunastuserongi ootama, vaid tegema oma südames tema jaoks väravad kõrgemaks ja ukсед laiemaks, et olla tervitamas meie Lunastajat, kui ta kord saabub. Aamen.